

32003L0006

12.4.2003

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÉ UNIE

L 96/16

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2003/6/ES
ze dne 28. ledna 2003
o obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem (zneužívání trhu)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na článek 95 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru ⁽²⁾,

s ohledem na stanovisko Evropské centrální banky ⁽³⁾,

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy ⁽⁴⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Skutečný jednotný trh finančních služeb je rozhodující pro hospodářský růst a vytváření pracovních příležitostí ve Společenství.
- (2) Integrovaný a účinný finanční trh vyžaduje integritu trhu. Řádné fungování trhů s cennými papíry a důvěra veřejnosti v tyto trhy jsou nezbytnými předpoklady hospodářského růstu a blahobytu. Zneužívání trhu narušuje integritu finančních trhů a důvěru veřejnosti v cenné papíry a deriváty.
- (3) Sdělení Komise ze dne 11. května 1999 s názvem „Provádění rámce pro finanční trhy: akční plán“ stanoví řadu kroků, které jsou potřebné pro dokončení jednotného trhu finančních služeb. Evropská rada na zasedání v Lisabonu v dubnu 2000 vyzvala k vytvoření tohoto akčního plánu do roku 2005. Tento akční plán zdůrazňuje potřebu vypracovat směrnici týkající se boje proti manipulaci s trhem.
- (4) Rada na zasedání dne 17. července 2000 vytvořila Výbor moudrých pro regulaci evropských trhů s cennými papíry. Tento výbor ve své závěrečné zprávě navrhl zavedení nových legislativních technik vycházejících z čtyřúrovňového přístupu, jmenovitě z rámcových zásad, prováděcích opatření, spolupráce a vymáhání. Úroveň 1, směrnice, by se měla omezit na stanovení obecných „rámcových“ zásad, zatímco úroveň 2 by měla obsahovat technická prováděcí opatření přijímaná Komisí za pomoci výboru.

(5) Usnesení přijaté Evropskou radou na zasedání ve Stockholmu v březnu 2001 podpořilo závěrečnou zprávu Výboru moudrých a navržený čtyřúrovňový přístup, aby učinilo postup při vypracování legislativy Společenství v oblasti cenných papírů účinnějším a průhlednějším.

(6) Usnesení Evropského parlamentu ze dne 5. února 2002 o provádění právních předpisů týkajících se finančních služeb rovněž podpořilo zprávu Výboru moudrých na základě slavnostního prohlášení, které stejného dne učinila Komise před Parlamentem, a dopisu ze dne 2. října 2001 zasláního komisařem pro vnitřní trh předsedovi parlamentního výboru pro hospodářské a měnové záležitosti, o zárukách pro úlohu Evropského parlamentu v tomto procesu.

(7) Opatření nezbytná k provedení této směrnice by měla být přijata v souladu s rozhodnutím Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi ⁽⁵⁾.

(8) Podle stockholmského zasedání Evropské rady by se prováděcí opatření úrovně 2 měla používat častěji, aby se zajistilo udržení technických ustanovení v aktuálním stavu odpovídajícím vývoji trhu a dohledu, a měly by se stanovit lhůty pro všechny etapy prací patřících do úrovně 2.

(9) Evropský parlament by měl mít lhůtu tří měsíců od prvního předání návrhu prováděcích opatření, která by mu umožnila jej prozkoumat a vydat k němu stanovisko. Avšak v naléhavých a řádně odůvodněných případech je možné tuto lhůtu zkrátit. Jestliže v této lhůtě Evropský parlament přijme usnesení, Komise by měla znovu prozkoumat návrh opatření.

(10) Finanční a technické inovace (nové produkty, nové technologie, rozvoj přeshraničních aktivit, internet) posilují podniky, prostředky a příležitosti pro zneužívání trhu.

(11) Stávající právní rámec Společenství zaměřený na ochranu integrity trhu není úplný. Zákonné požadavky se od jednoho členského státu ke druhému liší, což ponechává hospodářské subjekty často v nejistotě, pokud jde o pojetí, definice a jejich uplatňování. V některých členských státech neexistuje právní úprava řešící problémy manipulace s cenou a šíření zavádějících informací.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 240 E, 28.8.2001, s. 265.

⁽²⁾ Úř. věst. C 80, 3.4.2002, s. 61.

⁽³⁾ Úř. věst. C 24, 26.1.2002, s. 8.

⁽⁴⁾ Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 14. března 2002 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku), Společný postoj Rady ze dne 19. července 2002 (Úř. věst. C 228 E, 25.9.2002, s. 19) a rozhodnutí Evropského parlamentu ze dne 24. října 2002 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku).

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23.

- (12) Pojem zneužívání trhu zahrnuje obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem. Cíl právních předpisů proti obchodování zasvěcených osob je stejný jako právních předpisů proti manipulaci s trhem: zajistit integritu finančních trhů Společenství a zvýšit důvěru investorů v tyto trhy. Je proto vhodné přijmout soubor společných pravidel pro boj proti obchodování zasvěcených osob a proti manipulaci s trhem. Jednotná směrnice zajistí v celém Společenství stejný rámec pro rozdělení odpovědností, uplatňování pravidel a spolupráci.
- (13) Vzhledem ke změnám na finančním trhu a v právních předpisech Společenství po přijetí směrnice Rady 89/592/EHS ze dne 13. listopadu 1989 o koordinaci předpisů o obchodování zasvěcených osob⁽¹⁾ by tato směrnice měla být nyní nahrazena, aby se zajistil soulad s právními předpisy proti manipulaci s trhem. Nová směrnice je rovněž potřebná pro odstranění mezer v právních předpisech Společenství, které by mohly být využity pro nezákonné chování a které by podkopávaly důvěru veřejnosti, a tím bránily řádnému fungování trhů.
- (14) Tato směrnice reaguje na obavy vyjádřené členskými státy po teroristických útocích dne 11. září 2001, pokud jde o boj proti financování teroristických činností.
- (15) Obchodování zasvěcených osob a manipulace s trhem brání úplné a řádné průhlednosti trhu, která je nezbytným předpokladem pro operace všech hospodářských subjektů na integrovaných finančních trzích.
- (16) Důvěrné informace jsou jakékoli informace přesné povahy, které nebyly uveřejněny a které se přímo nebo nepřímo týkají jednoho nebo více emitentů finančních nástrojů nebo jednoho nebo více finančních nástrojů. Informace, které by mohly mít významný dopad na vývoj a tvorbu cen na regulovaném trhu, by jako takové mohly být považovány za informace, které se nepřímo týkají jednoho nebo více emitentů finančních nástrojů nebo jednoho nebo více s nimi souvisejících finančních derivátů.
- (17) Pokud jde o obchodování zasvěcených osob, je třeba věnovat pozornost případům, kdy důvěrné informace nepocházejí z výkonu povolání nebo funkce ale z trestné činnosti, jejíž příprava nebo provádění by mohlo mít významný dopad na ceny jednoho nebo více finančních nástrojů nebo na tvorbu cen na regulovaném trhu jako takovém.
- (18) Použití důvěrných informací se může skládat z nabytí nebo zcizení finančních nástrojů osobou, která ví nebo by měla vědět, že informace, které drží, jsou důvěrnými informacemi. V tomto ohledu by příslušné orgány měly posoudit, co by běžná a rozumná osoba za daných okolností věděla nebo měla vědět. Kromě toho pouhá skutečnost, že makléři, subjekty oprávněné jednat jako protistrany nebo osoby oprávněné plnit příkazy jménem třetích stran, disponující důvěrnými informacemi, se v prvních dvou případech sami omezují na své oprávněné činnosti nákupu či prodeje finančních nástrojů nebo v posledním případě na svědomité plnění příkazu, by sama o sobě neměla být považována za používání těchto důvěrných informací.
- (19) Členské státy by se měly vypořádat s metodou známou jako „front running“, včetně „front runningu“ v oblasti komoditních derivátů, pokud představuje zneužití trhu podle definice obsažené v této směrnici.
- (20) Osoba, která provádí operace nebo vydává příkazy, které jsou součástí manipulace s trhem, může být schopna prokázat, že její důvody pro toto jednání byly oprávněné a že její operace a příkazy byly v souladu s uznávanou praxí na dotyčném regulovaném trhu. Jestliže příslušný orgán prokáže, že v pozadí těchto transakcí nebo příkazů existoval jiný, neoprávněný důvod, je stále možné uložit sankci.
- (21) Příslušný orgán může vydat pokyny ohledně záležitostí, na které se vztahuje tato směrnice, např. definici důvěrných informací ve vztahu ke komoditním derivátům nebo prováděcí definici uznávaných tržních postupů v rámci definice manipulace s trhem. Tyto pokyny by měly být v souladu se směrnicí a prováděcími opatřeními přijatými postupem projednávání ve výboře.
- (22) Členské státy by měly být schopny si vybrat nejvhodnější způsob regulace pro osoby uskutečňující nebo rozšiřující výsledky výzkumu finančních nástrojů nebo emitenty finančních nástrojů nebo pro osoby produkující nebo rozšiřující jiné informace, které doporučují nebo navrhuji investiční strategii, včetně vhodných mechanismů samoregulace, které by měly být oznámeny Komisi.
- (23) Umišřování důvěrných informací emitenty na jejich internetové stránky by mělo být v souladu s pravidly pro předávání osobních údajů do třetích zemí, jak je stanoveno ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů⁽²⁾.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 334, 18.11.1989, s. 30.

⁽²⁾ Úř. věst. L 281, 23.11.1995, s. 31.

- (24) Pohotovost a přiměřené sdělování informací veřejnosti posiluje integritu trhu, zatímco výběrové sdělování emitenty může vést ke ztrátě důvěry investorů v integritu finančních trhů. Profesionální hospodářské subjekty by měly různými prostředky přispívat k integritě trhu. Takové prostředky by mohly zahrnovat například vytvoření „šedých seznamů“, použití výkladních skříní („window trading“) na citlivé skupiny personálu, použití interních kódů a provoz a zřizování „čínských zdí“. Taková preventivní opatření mohou přispět k boji proti zneužívání trhu jedině tehdy, jsou-li uplatňována s rozhodností a jsou-li řádně kontrolována. Kontrola přiměřeného uplatňování by například znamenala jmenovat v dotyčných subjektech osoby odpovědné za dodržování pravidel a pravidelné kontroly prováděné nezávislými auditory.
- (25) Moderní komunikační metody umožňují profesionálům působícím na finančním trhu a soukromým investorům disponovat rovnocennějším přístupem k finančním informacím, ale též zvyšují riziko šíření nepravdivých nebo zavádějících informací.
- (26) Větší průhlednost operací prováděných osobami s řídicí odpovědností v rámci emitentů a případně osobami s nimi úzce propojenými představuje preventivní opatření proti zneužívání trhu. Rovněž uveřejňování těchto transakcí, přinejmenším jednotlivě, může být vysoce hodnotným zdrojem informací pro investory.
- (27) Tržní subjekty by měly přispívat k předcházení zneužívání trhu a přijmout strukturální opatření s cílem bránit praktikám manipulace s trhem a odhalovat je. Tato opatření mohou zahrnovat požadavky na průhlednost provedených operací, úplné uveřejňování dohod o regulaci cen, spravedlivý systém párování příkazů, zavedení účinného systému pro odhalování neobvyklých příkazů a dostatečně robustních systémů pro stanovování referenčních cen finančních nástrojů a vyjasnění pravidel o pozastavování operací.
- (28) Tuto směrnici by měly členské státy vykládat a provádět způsobem slučitelným s požadavky účinné regulace, aby chránily držitele převoditelných cenných papírů spojených s hlasovacími právy ve společnosti (nebo kteří mohou být nositeli takových práv v důsledku výkonu práv nebo konverze), je-li společnost předmětem veřejné nabídky převzetí nebo jiné navrhované změny kontroly. Tato směrnice zejména nijak nebrání členskému státu zavést nebo si ponechat taková opatření, která považuje za vhodná pro tyto účely.
- (29) Pouhý přístup k důvěrné informaci o jiné společnosti a její použití v souvislosti s veřejnou nabídkou převzetí za účelem získání kontroly nad touto společností nebo v souvislosti s návrhem na fúzi s touto společností by nemělo být samo o sobě považováno za obchodování zasvěcených osob.
- (30) Protože nabytí nebo zcizení finančních nástrojů nezbytně zahrnuje předchozí rozhodnutí nabytí nebo zcizit učiněné osobou, která činí některou z těchto operací, pouhé provedení tohoto nabytí nebo zcizení by nemělo být samo o sobě považováno za použití důvěrných informací.
- (31) Výzkum a odhady odvozené z veřejně dostupných údajů by neměly být považovány za důvěrné informace, a proto jakákoli operace provedená na základě takového výzkumu nebo odhadů by sama o sobě neměla být považována za obchodování zasvěcených osob ve smyslu této směrnice.
- (32) Členské státy a Evropský systém centrálních bank, národní centrální banky nebo jakýkoli jiný úředně určený subjekt nebo jakákoli osoba jednající jejich jménem by neměly být omezovány v provádění měnové politiky, devizové politiky nebo správy veřejného dluhu.
- (33) Stabilizace finančních nástrojů nebo operace s vlastními akciemi v rámci programů výkupu mohou být za určitých okolností ospravedlněny hospodářskými důvody, a proto by samy o sobě neměly být považovány za zneužívání trhu. Měly by se vypracovat společné normy, které by poskytlly konkrétní pokyny.
- (34) Vývoj finančních trhů, rychlá změna a řada nových produktů a inovací vyžadují rozsáhlé používání této směrnice na finanční nástroje a dotyčné techniky, aby byla zaručena integrita finančních trhů Společenství.
- (35) Vytvoření stejných pravidel pro všechny na finančních trzích Společenství vyžaduje širokou zeměpisnou působnost této směrnice. Pokud jde o derivátové nástroje nepřijaté k obchodování, ale spadající do oblasti působnosti této směrnice, měl by být každý členský stát schopen ukládat sankce za činy provedené na vlastním území nebo v zahraničí, které se týkají podkladových finančních nástrojů přijatých k obchodování na regulovaném trhu umístěném nebo působícím na jeho území, nebo v jejichž případě byla podána žádost o přijetí k obchodování na takovém regulovaném trhu. Každý členský stát by měl být rovněž schopen ukládat sankce za činy provedené na vlastním území, které se týkají podkladových finančních nástrojů přijatých k obchodování na regulovaném trhu v členském státě, nebo v jejichž případě byla podána žádost o přijetí k obchodování na takovém regulovaném trhu.

- (36) Příliš mnoho příslušných orgánů v členských státech s různými odpovědnostmi může mást hospodářské subjekty. V každém členském státě by měl být určen jediný příslušný orgán mající přinejmenším vrchní odpovědnost za dozor nad dodržováním předpisů přijatých na základě této směrnice a za mezinárodní spolupráci. Tento orgán by měl mít správní povahu zaručující jeho nezávislost na hospodářských subjektech a zabraňující střetu zájmů. Členské státy by měly zajistit vhodné financování příslušného orgánu v souladu s vnitrostátními právními předpisy. Tento orgán by měl mít odpovídající mechanismy pro konzultace ohledně možných změn vnitrostátních právních předpisů, jako je poradní výbor složený ze zástupců emitentů, poskytovatelů finančních služeb a spotřebitelů, aby byl zcela informován o jejich názorech a zájmech.
- (37) Účinnost dozoru zaručí společný minimální soubor nástrojů a pravomocí příslušných orgánů každého členského státu. K integritě trhu by měly na své úrovni též přispět tržní podniky a hospodářské subjekty. V tomto smyslu nevylučuje určení jediného příslušného orgánu pro zneužívání trhu vztahy spolupráce nebo rozdělení pravomocí příslušného orgánu mezi tento orgán a tržní podniky za účelem zajištění účinné kontroly dodržování předpisů přijatých na základě této směrnice.
- (38) Aby bylo zajištěno, že rámec Společenství proti zneužívání trhu je dostatečný, mělo by být každé porušení zákazů nebo povinností stanovených podle této směrnice odhaleno a postihnuto. Za tímto účelem by měly být sankce dostatečně odrazující a přiměřené závažnosti protiprávního jednání a dosaženému zisku a měly by se používat důsledně.
- (39) Členské státy by neměly při určování správních opatření a sankcí zapomenout na potřebu zajistit určitý stupeň stejnorodosti regulace od jednoho členského státu ke druhému.
- (40) Narůstající přeshraniční aktivity vyžadují lepší spolupráci mezi příslušnými vnitrostátními orgány a obsáhlý soubor pravidel pro výměnu informací mezi nimi. Organizace dozoru a vyšetřovacích pravomocí v každém členském státě by neměly bránit spolupráci mezi příslušnými vnitrostátními orgány.
- (41) Protože cílů navrhované akce, jmenovitě zabránění zneužívání trhu v podobě obchodování zasvěcených osob a manipulace s trhem, nemůže být dosaženo uspokojivě na úrovni členských států, a proto, z důvodu rozsahu a účinků opatření, jich může být lépe dosaženo na úrovni Společenství, může Společenství přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proporcionality, jak je stanovena v uvedeném článku, tato směrnice nepřekračuje rámec toho, co je pro dosažení těchto cílů nezbytné.
- (42) Aby se vzal v úvahu poslední vývoj na finančních trzích, mohou být čas od času nezbytné technické pokyny a prováděcí opatření k pravidlům stanoveným v této směrnici. Komise by proto měla být zmocněna přijímat prováděcí opatření za předpokladu, že nepozměňují základní prvky této směrnice a že Komise jedná v souladu se zásadami stanovenými v této směrnici, po konzultaci Evropského výboru pro cenné papíry, zřízeného rozhodnutím Komise 2001/528/ES ⁽¹⁾.
- (43) Při výkonu svých prováděcích pravomocí v souladu s touto směrnicí by Komise měla dodržovat tyto zásady:
- potřebu zajistit důvěru ve finanční trhy mezi investory prostřednictvím prosazování přísných norem pro průhlednost finančních trhů,
 - potřebu nabídnout investorům široké spektrum konkurenčních nástrojů a rozsah informací a ochrany přizpůsobený jejich poměrům,
 - potřebu zajistit, aby nezávislé regulační orgány uplatňovaly pravidla důsledně, zejména pokud jde o boj proti hospodářské kriminalitě,
 - potřebu vysokého stupně průhlednosti a konzultace se všemi účastníky trhu a s Evropským parlamentem a Radou,
 - potřebu podporovat inovaci finančních trhů, mají-li být dynamické a výkonné,
 - potřebu zajistit integritu trhu pozorným a aktivním sledováním finančních inovací,
 - význam snižování nákladů kapitálu a rostoucího přístupu ke němu,
 - dlouhodobou rovnováhu nákladů a výhod pro účastníky trhu (včetně malých a středních podniků a drobných investorů) v rámci prováděcích opatření,
 - potřebu podporovat mezinárodní konkurenceschopnost finančních trhů Evropské unie, aniž je dotčeno velmi žádoucí rozšíření mezinárodní spolupráce,

(¹) Úř. věst. L 191, 13.7.2001, s. 45.

- potřebu dosáhnout stejných pravidel pro všechny účastníky trhu prostřednictvím vytvoření pravidel Společenství vždy, když je to na místě,
- potřebu respektovat rozdíly vnitrostátních trhů, pokud nepatříčně nenarušují soudržnost jednotného trhu,
- potřebu zajistit soudržnost s ostatními právními předpisy Společenství v této oblasti, protože nevyváženost informací a nedostatek průhlednosti mohou ohrozit fungování trhů a především poškodit spotřebitele a drobné investory.

(44) Tato směrnice bere ohled na základní práva a řídí se zásadami uznávanými zejména Listinou základních práv Evropské unie, a zejména článkem 11 uvedené listiny, a článkem 10 Evropské úmluvy o lidských právech. V tomto ohledu tato směrnice nijak nebrání členským státům používat svá ústavní pravidla vztahující se ke svobodě tisku a svobodě projevu ve sdělovacích prostředcích,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Pro účely této směrnice se rozumí:

1. „důvěrnou informací“ informace přesné povahy, která nebyla uveřejněna, týkající se přímo nebo nepřímo jednoho nebo více emitentů finančních nástrojů nebo jednoho nebo více finančních nástrojů a která, kdyby byla uveřejněna, by pravděpodobně měla významný dopad na ceny těchto finančních nástrojů nebo na ceny odvozených finančních derivátů.

Ve vztahu ke komoditním derivátům se „důvěrnou informací“ rozumí informace přesné povahy, která nebyla uveřejněna, která se týká přímo nebo nepřímo jednoho nebo více takových derivátů a jejíž obdržení by očekávali uživatelé trhů, na nichž se s takovými deriváty obchoduje, v souladu s postupy uznávanými na těchto trzích.

Pro osoby pověřené prováděním příkazů týkajících se finančních nástrojů se „důvěrnou informací“ rozumí též informace dodaná klientem a týkající se dosud nevyřízených příkazů klienta, která je přesné povahy, která se přímo nebo nepřímo týká jednoho nebo více emitentů finančních nástrojů nebo jednoho nebo více finančních nástrojů a která, kdyby byla uveřejněna, by pravděpodobně měla významný dopad na ceny těchto finančních nástrojů nebo na cenu odvozených finančních derivátů;

2. „manipulací s trhem“:

- a) provedení operace nebo vydání příkazu k obchodování:

- které vydávají nebo jsou způsobilé vydávat nesprávné nebo zavádějící signály, pokud jde o nabídku, poptávku nebo cenu finančních nástrojů
- které zajistí, prostřednictvím osoby nebo osob jednajících ve shodě, cenu jednoho nebo více finančních nástrojů na abnormální nebo umělé úrovni,

pokud osoba, která provedla operaci nebo vydala příkaz k obchodování, neprokáže, že její důvody pro toto jednání jsou oprávněné a že tyto operace nebo příkazy k obchodování odpovídají uznávaným tržním postupům na dotýcném regulovaném trhu;

- b) transakce nebo příkazy k obchodování, které využívají smyšlené prostředky nebo jakoukoli jinou formu klamání nebo lsti;

- c) šíření prostřednictvím sdělovacích prostředků, včetně internetu, nebo jakýmkoli jinými prostředky informací, které vydávají nebo jsou způsobilé vydávat nesprávné nebo zavádějící signály týkající se finančních nástrojů, včetně šíření pověstí a nepravdivých nebo zavádějících informací, pokud osoba, která tyto informace šíří, ví nebo by měla vědět, že tyto informace jsou nepravdivé nebo zavádějící. Pokud jde o novináře jednající v rámci výkonu povolání, mělo by se toto šíření informací hodnotit, aniž je dotčen článek 11, s přihlédnutím k pravidlům, jimiž se řídí jejich povolání, pokud tyto osoby nezískávají přímo ani nepřímo výhodu nebo zisk ze šíření dotýcných informací.

Ze základní definice podané ve výše uvedených písmenech a), b) a c) vyplývají zejména tyto příklady:

- chování osoby nebo osob jednajících ve shodě za účelem získání dominantního postavení, pokud jde o nabídku finančního nástroje nebo poptávku po něm, s důsledkem přímého nebo nepřímého stanovení nákupní nebo prodejní ceny nebo vytvoření jiných nespravedlivých obchodních podmínek,
- nákup nebo prodej finančních nástrojů v době uzavírání trhu, jehož důsledkem je oklamání investorů jednajících na základě závěrečných cen,
- využití příležitostného nebo pravidelného přístupu k tradičním nebo elektronickým sdělovacím prostředkům k vyslovení názoru na finanční nástroj (nebo nepřímo na jeho emitenta) po předchozím zaujmutí postoje k tomuto finančnímu nástroji a s následným těžením z dopadu vysloveného názoru na cenu tohoto nástroje, aniž by byl tento střet zájmů současně odpovídajícím a účinným způsobem uveřejněn.

Definice manipulace s trhem jsou přizpůsobeny tak, aby mohly zahrnout nová jednání, která představují manipulaci s trhem;

3. „finančním nástrojem“:

- převoditelné cenné papíry, jak jsou definovány v nařízení Rady 93/22/EHS ze dne 10. května 1993 o investičních službách v oblasti cenných papírů ⁽¹⁾,
- podílové jednotky subjektů kolektivního investování,
- nástroje peněžního trhu,
- finanční termínové smlouvy (futures), včetně rovnocenných nástrojů, z nichž vyplývá nárok na vypořádání v penězích
- termínové úrokové smlouvy,
- úrokové a měnové swapy a swapy na akcie a na akciové indexy,
- nákupní a prodejní opce týkající se nástroje patřícího do těchto skupin, včetně rovnocenných nástrojů, ze kterých vyplývá právo na vypořádání v penězích. Do této kategorie patří zejména měnové a úrokové opce,
- komoditní deriváty,
- jakýkoli jiný nástroj přijatý k obchodování na regulovaném trhu v členském státě nebo nástroj, v jehož případě byla podána žádost o přijetí k obchodování na takovém trhu;

4. „regulovaným trhem“ trh definovaný v čl. 1 odst. 13 směrnice 93/22/EHS;

5. „uznávanými tržními postupy“ postupy, které se rozumně očekávají na jednom nebo více finančních trzích a jsou uznány příslušným orgánem podle obecných zásad přijatých Komisí postupem podle čl. 17 odst. 2;

6. „osobou“ jakákoli fyzická nebo právnická osoba;

7. „příslušným orgánem“ správní orgán určený v souladu s článkem 11.

Aby se vzal v úvahu vývoj finančních trhů a zajistilo jednotné používání této směrnice ve Společenství, přijme Komise postupem podle čl. 17 odst. 2 prováděcí opatření k bodům 1, 2 a 3 tohoto článku.

Článek 2

1. Členské státy zakáží každé osobě uvedené v druhém pododstavci, která drží důvěrnou informaci, používat takovou informaci při nabývání nebo zcizování nebo při pokusech o nabytí nebo zcizení, na vlastní účet nebo na účet třetí strany přímo nebo nepřímou finančních nástrojů, jichž se týká tato informace.

První pododstavec se vztahuje na každou osobu, která tuto informaci drží:

- a) z důvodu svého členství ve správním, řídicím nebo dozorčím orgánu emitenta nebo

⁽¹⁾ Úř. věst. L 141, 11.6.1993, s. 27. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2000/64/ES (Úř. věst. L 290, 17.11.2000, s. 27).

- b) z důvodu svého podílu na základním kapitálu emitenta nebo

- c) z důvodu přístupu k informacím při výkonu svého zaměstnání, povolání nebo v souvislosti s plněním svých povinností nebo

- d) na základě své trestné činnosti.

2. Je-li osoba uvedená v odstavci 1 právnickou osobou, použije se zákaz stanovený v uvedeném odstavci rovněž na fyzické osoby, které se účastní rozhodování o provedení operace na účet dotyčné právnické osoby.

3. Tento článek se nevztahuje na operace provedené za účelem splnění povinnosti nabýt nebo zcizit finanční nástroje, která vyplývá z dohody uzavřené předtím, než dotyčná osoba získala důvěrnou informaci.

Článek 3

Členské státy zakáží každé osobě podléhající zakazu stanovenému v článku 2 toto:

- a) sdělovat důvěrnou informaci jiné osobě, pokud k tomuto sdělování nedochází při běžném výkonu jejího zaměstnání, povolání nebo v souvislosti s plněním povinností;

- b) na základě důvěrné informace doporučovat jiné osobě nabytí nebo zcizení, a to i prostřednictvím jiné osoby, finančních nástrojů, jichž se tato informace týká.

Článek 4

Členské státy zajistí, aby se články 2 a 3 použily též na jakoukoli osobu odlišnou od osob uvedených v těchto článcích, která drží důvěrnou informaci a přitom ví, nebo by měla vědět, že jde o důvěrnou informaci.

Článek 5

Členské státy zakáží všem provádět manipulace s trhem.

Článek 6

1. Členské státy zajišťují, aby emitenti finančních nástrojů co nejdříve uveřejnili důvěrné informace, které se přímo týkají uvedených emitentů.

Aniž jsou dotčena opatření přijatá pro dosažení souladu s prvním pododstavcem, zajistí členské státy, aby emitenti na přiměřenou dobu umístili na své internetové stránky každou důvěrnou informaci, kterou mají povinnost uveřejnit.

2. Emitent může na vlastní odpovědnost pozdržet uveřejnění důvěrné informace uvedené v odstavci 1, aby nepoškodil své oprávněné zájmy, pokud toto opomenutí není způsobitelné uvést veřejnost v omyl a pokud je emitent schopen zajistit důvěrnost této informace. Členské státy mohou požadovat, aby emitent neprodleně informoval příslušný orgán o rozhodnutí pozdržet uveřejnění důvěrné informace.

3. Pokud emitent nebo osoba jednající jeho jménem či na jeho účet sdělí důvěrnou informaci třetí osobě při běžném výkonu svého zaměstnání, povolání nebo v souvislosti s plněním svých povinností ve smyslu čl. 3 písm. a), požadují po něm členské státy úplné a účinné uveřejnění této informace, buď současně v případě úmyslného sdělení, nebo urychleně v případě neúmyslného sdělení.

První pododstavec se nepoužije, je-li osoba, která přijímá informaci, povinna zachovávat důvěrnost, bez ohledu na to, zda tato povinnost vyplývá ze zákona, předpisů, ze zakladatelské smlouvy nebo stanov nebo z jiné smlouvy.

Členské státy vyžadují, aby emitenti nebo osoby jednající jejich jménem nebo na jejich účet vypracovali seznam osob, které pro ně pracují, ať už na základě pracovní smlouvy nebo ne, a které mají přístup k důvěrným informacím. Emitenti a osoby jednající jejich jménem nebo na jejich účet tento seznam pravidelně aktualizují a předávají příslušnému orgánu, kdykoli si jej vyžádá.

4. Osoby s řídicí odpovědností v rámci emitenta finančních nástrojů a případně osoby s nimi úzce propojené, sdělí alespoň příslušnému orgánu existenci operací uskutečněných na vlastní účet a spojených s akciemi uvedeného emitenta nebo s finančními deriváty nebo s jinými finančními nástroji s nimi spojenými. Členské státy zajišťují, aby veřejný přístup k alespoň jednotlivým informacím o takových operacích byl co nejdříve snadno dosažitelný.

5. Členské státy zajistí, aby existovala vhodná právní úprava zajišťující, aby osoby, které uskutečňují nebo rozšiřují výzkumné práce týkající se finančních nástrojů nebo emitentů finančních nástrojů, nebo osoby, které vydávají nebo rozšiřují jiné informace doporučující nebo navrhující investiční strategii určené pro distribuční kanály nebo veřejnost, věnovaly přiměřenou pozornost zajištění spravedlivého uvedení takových informací a aby informovaly o svých zájmech nebo upozornily na střet zájmů v souvislosti s finančními nástroji, k nimž se tyto informace vztahují. O této právní úpravě uvědomí Komisi.

6. Členské státy zajišťují, aby tržní subjekty přijaly strukturální opatření zaměřená na bránění praktikám manipulace s trhem a na jejich odhalování.

7. Aby bylo zajištěno dodržování odstavců 1 až 5, může příslušný orgán přijmout veškerá opatření nezbytná k zajištění správného informování veřejnosti.

8. Veřejné instituce, které rozšiřují statistiky, jež mohou mít významný vliv na finanční trhy, tyto statistiky rozšiřují spravedlivě a průhledně.

9. Členské státy vyžadují, aby každá osoba, která profesionálně uskutečňuje operace s finančními nástroji a má důvody se

domnívat, že by určitá operace mohla být obchodováním zasvěcených osob nebo manipulací s trhem, bezodkladně vyrozuměla příslušný orgán.

10. Aby se vzal v úvahu technický pokrok na finančních trzích a zajistilo jednotné uplatňování této směrnice, přijme Komise postupem podle čl. 17 odst. 2 prováděcí opatření týkající se

— technických úprav pro vhodné uveřejnění důvěrných informací souladu s odstavci 1 a 3,

— technických úprav pro pozdržení uveřejnění důvěrných informací v souladu s odstavcem 2,

— technických úprav umožňujících usnadnit společný přístup k použití druhé věty odstavce 2,

— podmínek, za kterých emitenti nebo subjekty jednající jejich jménem vypracovávají seznam osob, které pro ně pracují a mají přístup k důvěrným informacím, v souladu s odstavcem 3, spolu s podmínkami, za kterých jsou tyto seznamy aktualizovány,

— skupin osob, které podléhají sdělovací povinnosti uvedené v odstavci 4, vlastností operací, včetně jejich velikosti, které vyvolávají tuto povinnost, a technických úprav sdělení příslušnému orgánu,

— technických úprav umožňujících zajistit pro různé skupiny osob uvedené v odstavci 5 spravedlivé předkládání výsledků výzkumu a jiných informací doporučujících investiční strategii a uveřejňování osobních zájmů nebo střetu zájmů, jak je uvedeno v odstavci 5. Tyto úpravy berou v úvahu pravidla, kterými se řídí povolání novináře, včetně samoregulace,

— technické úpravy, kterými se řídí sdělování příslušným orgánům osobami uvedenými v odstavci 9.

Článek 7

Tato směrnice se nepoužije na operace prováděné v rámci měnové nebo kurzové politiky nebo správu veřejného dluhu prováděné členským státem, Evropským systémem centrálních bank, národní centrální bankou nebo jiným úředně určeným subjektem nebo každou osobou jednající jejich jménem. Členské státy mohou toto osvobození rozšířit na své federované státy nebo srovnatelné místní orgány, pokud jde o správu jejich veřejného dluhu.

Článek 8

Zákazy stanovené v této směrnici se nevztahují na obchodování s vlastními akciemi v rámci programů „zpětného odkupu“ nebo za účelem stabilizace finančního nástroje, pokud toto obchodování probíhá v souladu s prováděcími opatřeními přijatými postupem podle čl. 17 odst. 2.

Článek 9

Tato směrnice se vztahuje na každý finanční nástroj přijatý k obchodování na regulovaném trhu v alespoň jednom členském státě, nebo v jehož případě byla podána žádost o přijetí k obchodování na takovém trhu, bez ohledu na to, zda se na tomto trhu uskutečnila nebo neuskutečnila samotná transakce.

Články 2, 3 a 4 se rovněž vztahují na každý finanční nástroj nepřijatý k obchodování na regulovaném trhu v členském státě, jehož hodnota však závisí na finančním nástroji uvedeném v odstavci 1.

Čl. 6 odst. 1 až 3 se nevztahují na emitenty, kteří nepožádali o přijetí svých finančních nástrojů k obchodování na regulovaném trhu v členském státě nebo toto přijetí neschválili.

Článek 10

Každý členský stát uplatňuje zákazy a povinnosti stanovené v této směrnici na

- a) činy provedené na vlastním území nebo v zahraničí, které se týkají finančních nástrojů přijatých k obchodování na regulovaném trhu umístěném nebo působícím na jeho území, nebo v jejichž případě byla podána žádost o přijetí k obchodování na tomto regulovaném trhu;
- b) činy provedené na vlastním území, které se týkají finančních nástrojů přijatých k obchodování na regulovaném trhu v členském státě, nebo v jejichž případě byla podána žádost o přijetí k obchodování na takovém regulovaném trhu.

Článek 11

Aniž jsou dotčeny pravomoci justičních orgánů, určí každý členský stát jediný správní orgán příslušný zajišťovat, aby byla uplatňována opatření přijatá na základě této směrnice.

Členské státy vytvářejí účinné mechanismy a postupy konzultací s účastníky trhu týkající se možných změn vnitrostátních právních předpisů. Tyto mechanismy mohou zahrnovat poradní výbory v rámci každého příslušného orgánu, jejichž složení by mělo co nejvíce odrážet různost účastníků trhu, ať již jde o emitenty, poskytovatele finančních služeb nebo spotřebitele.

Článek 12

1. Příslušný orgán musí mít veškeré dohlížecí a vyšetřovací pravomoci, které jsou nezbytné pro výkon jeho funkcí. Tyto pravomoci vykonává

- a) přímo nebo
 - b) ve spolupráci s jinými orgány nebo tržními podniky nebo
 - c) v rámci své odpovědnosti prostřednictvím přenesení pravomocí na jiné orgány nebo tržní podniky nebo
 - d) prostřednictvím návrhu podaného příslušným justičním orgánem.
2. Aniž je dotčen čl. 6 odst. 7, jsou pravomoci uvedené v odstavci 1 tohoto článku vykonávány v souladu s vnitrostátními právními předpisy a zahrnují přinejmenším právo

- a) mít přístup ke každému dokumentu v jakékoli formě a obdržet jeho kopii;
 - b) požadovat informace od každé osoby, včetně těch, které se postupně zapojily do předávání příkazů nebo provádění dotyčných operací, jakož i jejich zmocnitelů, a je-li třeba, předvolat a vyslechnout každou takovou osobu;
 - c) provádět kontroly na místě;
 - d) požadovat existující telefonní záznamy a existující záznamy o datovém provozu;
 - e) vyžadovat ukončení jakéhokoli jednání, které je v rozporu s opatřeními přijatými k provedení této směrnice;
 - f) pozastavit obchodování s dotyčnými finančními nástroji;
 - g) požádat o zmrazení anebo obstarání aktiv;
 - h) požádat o dočasný zákaz profesionální činnosti.
3. Tento článek se použije, aniž jsou dotčeny vnitrostátní právní předpisy o profesním tajemství.

Článek 13

Povinnost dodržovat profesní tajemství se vztahuje na všechny osoby, které pracují nebo pracovaly pro příslušný orgán nebo jakýkoli orgán nebo tržní podnik, na něž příslušný orgán přenesl své pravomoci, včetně auditorů a odborníků zmocněných příslušným orgánem. Informace, na které se vztahuje profesní tajemství, mohou být sděleny jiné osobě nebo orgánu pouze na základě zákona.

Článek 14

1. Aniž je dotčeno právo členského státu ukládat tresty, zajišťují členské státy v souladu se svými vnitrostátními právními předpisy, aby mohla být přijata vhodná správní opatření nebo ukládány správní sankce proti osobám odpovědným za porušení opatření přijatých k provedení této směrnice. Členské státy zajistí, aby tato opatření byla účinná, přiměřená a odrazující.

2. Postupem podle čl. 17 odst. 2 vypracuje Komise pro informaci seznam správních opatření a sankcí uvedených v odstavci 1.

3. Členské státy stanoví sankce, které mají být uvaleny za neposkytnutí spolupráce při vyšetřování podle článku 12.

4. Členské státy zajistí, aby příslušný orgán mohl sdělit veřejnosti každé opatření nebo sankci, která bude uvalena za nedodržení opatření přijatých při provádění této směrnice, ledaže by toto sdělení vážně ohrozilo finanční trhy nebo způsobilo nepřiměřenou škodu zúčastněným osobám.

Článek 15

Členské státy zajišťují, aby se bylo možné proti rozhodnutím přijatým příslušným orgánem obrátit na soud.

Článek 16

1. Příslušné orgány navzájem spolupracují, kdykoli je to nezbytné pro plnění jejich úkolů, přičemž využívají své pravomoci stanovené touto směrnicí nebo vnitrostátními právními předpisy. Příslušné orgány poskytují pomoc příslušným orgánům jiných členských států. Zejména si vyměňují informace a spolupracují při vyšetřování.

2. Příslušné orgány na vyžádání neprodleně poskytují veškeré informace nutné pro účel uvedený v odstavci 1. Příslušný orgán, který obdrží takovou žádost, v případě potřeby neprodleně přijme opatření nezbytná ke shromáždění požadovaných informací. Jestliže není schopen neprodleně poskytnout požadované informace, sdělí dožadujícímu příslušnému orgánu důvody. Na takto dodané informace se vztahuje povinnost zachovávat profesní tajemství, které podléhají osoby zaměstnané nebo dříve zaměstnané příslušným orgánem přijímajícím informace.

Příslušné orgány mohou odmítnout vyhovět žádosti o informace, jestliže

- sdělení může mít nepříznivý vliv na nezávislost, bezpečnost nebo veřejný pořádek dožádaného členského státu,
- již bylo zahájeno soudní řízení ohledně stejných činů a proti stejným osobám před orgány dožádaného členského státu nebo
- již bylo vydáno pravomocné rozhodnutí ve vztahu k těmto osobám za stejné činy v dožádaném členském státě.

V každém takovém případě podle toho informují dožadující příslušný orgán, přičemž poskytují co nejpodrobnější informace o tomto řízení nebo rozhodnutí.

Aniž je dotčen článek 226 Smlouvy, může příslušný orgán, jehož žádosti o informace nebylo v přiměřené lhůtě vyhověno nebo jehož žádost o informace byla zamítnuta, na toto nevyhovění upozornit Evropský výbor regulátorů trhů s cennými papíry, kde proběhne diskuse za účelem dosažení rychlého a účinného řešení.

Aniž jsou dotčeny jejich povinnosti v trestním řízení, příslušné orgány, které přijímají informace podle článku 1, je mohou používat jen pro výkon svých funkcí, jak jsou definovány touto směrnicí, a v rámci správního nebo soudního řízení, jež konkrétně souvisí s vykonáváním těchto funkcí. Pokud s tím však příslušný orgán sdělující informace souhlasí, může je orgán přijímající informace použít k jiným účelům nebo je předat jiným příslušným orgánům států.

3. Je-li příslušný orgán přesvědčen o tom, že na území jiného členského státu dochází nebo došlo k činům, které odporují této směrnici, nebo že tyto činy mají vliv na finanční nástroje, s nimiž se obchoduje na regulovaných trzích umístěných v jiném členském státě, informuje o tom co nejpodrobněji příslušný orgán dotčeného členského státu. Příslušný orgán tohoto jiného členského státu přijme příslušná opatření. Sdělí příslušnému orgánu, který jej informoval, výsledky svého zákroku a v možné míře jej informuje o důležitém prozatímním vývoji. Tento odstavec se nedotýká pravomocí příslušného orgánu, který postoupil informace. Příslušné orgány různých členských států, které jsou příslušné podle článku 10, vzájemně konzultují navrhovaný další postup své činnosti.

4. Příslušný orgán jednoho členského státu může požadovat, aby příslušný orgán jiného členského státu provedl vyšetřování na území svého členského státu.

Dále může požadovat, aby jeho vlastním zaměstnancům bylo dovoleno doprovázet personál příslušného orgánu uvedeného druhého členského státu v průběhu vyšetřování.

Vyšetřování však po celou dobu podléhá celkové kontrole členského státu, na jehož území probíhá.

Příslušné orgány mohou odmítnout vyhovět žádosti o provedení vyšetřování, jak je uvedeno v prvním pododstavci, nebo žádosti o to, aby jejich personál byl doprovázen zaměstnanci příslušného orgánu jiného členského státu, jak je uvedeno v druhém pododstavci, jestliže by toto vyšetřování mohlo mít nepříznivý vliv na svrchovanost, bezpečnost nebo veřejný pořádek dožádaného státu nebo již bylo zahájeno soudní řízení ohledně stejných činů a proti stejným osobám před orgány dožádaného členského státu nebo již bylo vydáno pravomocné rozhodnutí ve vztahu k těmto osobám za stejné činy v dožádaném členském státě. V takovém případě podle toho informují příslušný dožadující orgán, přičemž poskytují co nejpodrobnější informace o tomto řízení nebo rozhodnutí.

Aniž je dotčen článek 226 Smlouvy, může příslušný orgán, jehož žádosti o zahájení vyšetřování nebo žádosti o povolení pro jeho zaměstnance, aby mohli doprovázet své protějšky v příslušných orgánech jiného členského státu, není vyhověno v přiměřené lhůtě nebo jehož žádost je zamítnuta, na toto nevyhovění upozornit Evropský výbor regulátorů trhů s cennými papíry, kde proběhne diskuse za účelem dosažení rychlého a účinného řešení.

5. Postupem podle čl. 17 odst. 2 přijme Komise prováděcí opatření ohledně postupů pro výměnu informací a přeshraničních kontrol uvedených v tomto článku.

Článek 17

1. Komisi je nápomocen Evropský výbor pro cenné papíry, zřízený rozhodnutím 2001/528/ES (dále jen „výbor“).

2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použijí se články 5 a 7 rozhodnutí 1999/468/ES, s ohledem na článek 8 zmíněného rozhodnutí, pokud prováděcí opatření přijatá podle tohoto postupu nemění podstatná ustanovení této směrnice.

Doba uvedená v čl. 5 odst. 6 rozhodnutí 1999/468/ES je tři měsíce.

3. Výbor přijme svůj jednací řád.

4. Aniž jsou dotčena již přijatá prováděcí opatření, pozastavuje se po uplynutí čtyř let od vstupu této směrnice v platnost uplatňování jejích ustanovení, která vyžadují přijetí technických pravidel a rozhodnutí uvedených v odstavci 2. Na návrh Komise může Evropský parlament a Rada obnovit dotyčná ustanovení postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy, a za tímto účelem je přezkoumají před uplynutím výše uvedené lhůty.

Článek 18

Členské státy přijmou právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do 12. října 2004. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Tato opatření přijatá členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

Článek 19

Článek 11 se nedotýká možnosti členského státu vytvořit samostatné právní a správní mechanismy pro evropská zámořská území, za jejichž vnější vztahy tento členský stát odpovídá.

Článek 20

Směrnice 89/592/EHS a čl. 68 odst. 1 a čl. 81 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/34/ES ze dne 28. května 2001 o přijetí cenných papírů ke kotování na burze cenných papírů a o informacích, které k nim mají být uzveřejněny ⁽¹⁾ se zrušují ode dne vstupu této směrnice v platnost.

Článek 21

Tato směrnice vstupuje v platnost dnem vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 22

Tato směrnice je určena členskými státy.

V Bruselu dne 28. ledna 2003.

Za Evropský parlament

předseda

P. COX

Za Radu

předseda

G. PAPANDREOU

⁽¹⁾ Úř. věst. L 184, 6.7.2001, s. 1